

Verbreed de deskundigheidsomschrijving van de gezondheidszorg-psycholoog-generalist

In het wetsvoorstel is de volgende omschrijving van het deskundigheidsgebied opgenomen van het nieuwe basisberoep gezondheidszorgpsycholoog-generalist:

Tot het gebied van deskundigheid van de gezondheidszorgpsycholoog-generalist wordt gerekend de preventie, diagnostiek, indicatiestelling, begeleiding en behandeling van gedragsmatige en psychische problemen en stoornissen bij een persoon, alsmede het toepassen van bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen psychologische behandelingsmethoden ten aanzien van een persoon met het oog op diens gezondheidstoestand.

In deze omschrijving ligt de nadruk op het behandelen van stoornissen, en dit doet geen recht aan het brede kennis- en werkdomein van de gz-psycholoog-generalist.

In het nieuwe beroep worden de beroepen gezondheidszorgpsycholoog en kinder- en jeugdpsycholoog samengevoegd. Bovendien is de gz-psycholoog-generalist niet alleen werkzaam in de (curatieve) ggz, maar ook in de jeugdzorg, de ouderenzorg, revalidatie, medische zorg, en de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Daarbij gaat het niet alleen om het vaststellen en behandelen van stoornissen, maar ook om het versterken van het vermogen van mensen om met hun fysieke, emotionele en sociale uitdagingen om te gaan, en zelf zo veel mogelijk eigen regie te voeren, in verschillende levensfasen.

De gezondheidszorgpsycholoog-generalist houdt zich bezig met mentale gezondheid, preventie, diagnostiek, indicatiestelling, begeleiding en behandeling van mensen. Hierbij is aandacht voor -ontwikkeling, in de context van systeem en relaties, bijvoorbeeld binnen het gezin, op school/werk, en in de maatschappij, gedurende de hele levensloop.

Wij zijn het dan ook niet eens met het deskundigheidsgebied zoals dat nu in het wetsvoorstel staat. Het doet geen recht aan de kern van ons vakgebied. We dringen erop aan dat de omschrijving van deskundigheidsgebied wordt verbreed, in lijn met het eerdere voorstel van de beroepsverenigingen NIP en NVP:

Tot het gebied van deskundigheid van de gezondheidszorgpsycholoog-generalist wordt gerekend de mentale gezondheid en de preventie, diagnostiek, indicatiestelling, begeleiding en behandeling van gedragsmatige en psychische problemen en stoornissen bij mensen, gedurende de hele levensloop in de context van relaties, leefomgeving en maatschappij.

Het deskundigheidsgebied vormt de kern van het beroep en de basis voor het competentieprofiel en de opleiding van gezondheidszorgpsychologen-generalist in de toekomst. Het is van groot belang dat zij worden opgeleid vanuit dit brede kader. Op basis daarvan kunnen zij een bijdrage leveren een sterke, veerkrachtige maatschappij.

Voor de (meer dan 3000) psychologen die in de ouderenzorg werken doet het voorgestelde deskundigheidsgebied geen recht aan de breedte van het vak en de maatschappelijke ontwikkelingen in de (ouderen)zorg.

Er is een verschuiving gaande waarin niet langer enkel de zorg of (lichamelijke) gezondheid centraal staat, maar waarin breed en meervoudig gekeken wordt met als doel een optimale kwaliteit van bestaan zoals wordt omschreven in het nieuwe kwaliteitskompas 'samen werken aan kwaliteit van bestaan; thuis, in de wijk en in het verpleeghuis'. Dit vraagt ook van onze beroepsgroep een andere manier van kijken en werken, met aandacht voor preventie, het levensloopperspectief en een goede mentale gezondheid als basis om problemen te voorkomen in plaats van vooral reactief te indiceren en te behandelen. Het leven dat iemand leidt staat centraal en vormt daarbij de context. Zeker bij de kwetsbare ouderen waar wij mee werken is die context van naasten, levensloop, woonsituatie etc. niet los te zien en onderdeel van ons werk. Zeker niet bij de groep mensen die dit zelf niet meer kunnen overzien, vertellen of het zich niet meer herinneren. We kijken breed (dus naar de context) en meervoudig (vanuit verschillende perspectieven, interdisciplinair) naar o.a. gedrag en interveniëren van daaruit.

Deze brede maatschappelijke beweging met langetermijnperspectief wordt door u zelf benoemd in het WOZO programma van 2022. Tevens wordt hier benoemd dat VWS de beweging (h)erkent en ondersteunt. Ook wordt hierin besproken dat de verbinding tussen verschillende programma's belangrijk is. Daarnaast verscheen recent de 'Visie eerstelijnszorg 2030' waarin staat: 'we bieden passende

eerstelijnszorg met focus op gezondheid en kwaliteit van leven' en wordt daarin gesproken over proactief inspelen op gezondheidsproblemen.

Naar ons idee sluit de omschrijving van het deskundigheidsgebied die het NIP en de NVP voorstellen naadloos aan bij deze beweging. We zien dan ook geen reden om deze niet over te nemen, sterker nog, voor ons als psychologen in de ouderenzorg is het essentieel dat het deskundigheidsgebied breed beschreven wordt om als professionals mee te kunnen veranderen met de maatschappelijke beweging die, onder andere door u, is ingezet.

Wanneer dit niet wordt aangepast betekent dit voor ons dat we keer op keer moeten (blijven) uitleggen en verantwoorden dat we breed en meervoudig werken en ons ook richten op preventie en de context. We hebben ons er, samen met u, vele andere professionals en veldpartijen, jarenlang voor ingezet om de beweging op gang te brengen en zijn er trots op dat dit is gelukt. De urgentie hoeven we hier niet nogmaals te benadrukken, u weet van de vergrijzing en de tekorten aan professionals in onze sector. We willen u vragen om niet weer te gaan beperken en af te bakenen maar om de beweging die reeds is ingezet te stimuleren zodat wij voldoende ruimte ervaren om te doen waar we goed in zijn, ons werk als ouderenpsycholoog.

Namens het bestuur en de achterban van de NIP sectie ouderenpsychologie,

Amy van Doormaal,
GZ-psycholoog & manager in de ouderenzorg
Voorzitter

Anna-Eva Prick,
Universitair docent ouderenpsychologie
Algemeen bestuurslid

Hilke van Cuijlenborg,
GZ-psycholoog in opleiding tot specialist werkzaam in de
ouderenzorg en geriatrie
Algemeen bestuurslid

Joyce Peekel
GZ-psycholoog in opleiding tot specialist werkzaam in de
ouderenpsychiatrie
Algemeen bestuurslid